

Istungidokument

A9-0427/2023

18.12.2023

RAPORT

konkurentsipoliitika 2023. aasta aruande kohta
(2023/2077(INI))

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raportöör: Stéphanie Yon-Courtin

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI.....	16
LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI.....	17
SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI KIRI.....	18
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	22
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	23

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

konkurentsipoliitika 2023. aasta aruande kohta (2023/2077(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 101–109,
- võttes arvesse komisjoni asjakohaseid norme, suuniseid, resolutsioone, avalikke konsultatsioone, teatise ja dokumente, milles käsitletakse konkurentsi teemat,
- võttes arvesse komisjoni 4. aprilli 2023. aasta teatist „2022. aasta konkurentsipoliitika aruanne” (COM(2023)0184) ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2023)0076),
- võttes arvesse oma 13. juuni 2023. aasta resolutsiooni konkurentsipoliitika 2022. aasta aruande kohta¹,
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),
- võttes arvesse komisjoni 6. detsembril 2021. aastal avaldatud läbivaadatud suuniseid riskifinantseerimisinvesteeringute edendamiseks antava riigiabi kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 13. juuli 2022. aasta otsust kohtuasjas T-227/21²,
- võttes arvesse komisjoni 24. märtsi 2022. aasta teatist „Riigiabimeetmete ajutine kriisiraamistik majanduse toetamiseks pärast Venemaa kallaletungi Ukrainale“³,
- võttes arvesse nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrust (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus)⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2022. aasta määrust (EL) 2022/1925, mis käsitleb konkurentsile avatud ja õiglaseid turge digisektoris ning millega muudetakse direktiive (EL) 2019/1937 ja (EL) 2020/1828 (digiturgude määrus)⁵,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2019/1, mille eesmärk on anda liikmesriikide konkurentsiasutustele volitused, et tulemuslikumalt tagada konkurentsionormide täitmine ja et tagada siseturu nõuetekohane toimimine⁶,

¹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0227.

² Üldkohtu 13. juuli 2022. aasta otsus, Ilumina, Inc. vs Euroopa Komisjon, T-227/21, ECLI:EU:T:2022:447.

³ ELT C 131 I, 24.3.2022, lk 1.

⁴ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

⁵ ELT L 265, 12.10.2022, lk 1.

⁶ ELT L 11, 14.1.2019, lk 3.

- võttes arvesse nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta⁷,
- võttes arvesse komisjoni 7. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 773/2004, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 81 ja 82 kohaste menetluste teostamist komisjonis⁸,
- võttes arvesse komisjoni 18. veebruari 2022. aasta teatist „Kliima-, keskkonnakaitse ja energiaalase riigiabi suunised alates aastast 2022“⁹,
- võttes arvesse komisjoni 31. jaanuari 2023. aasta teatist „Suunised lairibavõrkude jaoks antava riigiabi kohta“¹⁰,
- võttes arvesse komisjoni teatise eelnõu, mis käsitleb asjaomase turu mõistet ühenduse konkurentsidiiguses,
- võttes arvesse komisjoni talituste 1. detsembri 2022. aasta töödokumenti „Evaluation of the State subsidy rules for health and social services of general economic interest (‘SGEIs’) and of the SGEI de minimis Regulation“ (Üldist majandushuvi pakkuvaid tervishoiu- ja sotsiaalteenuseid käsitlevate riigiabi eeskirjade ning üldist majandushuvi pakkuvate vähese tähtsusega teenuste määruse hindamine) (SWD(2022)0388),
- võttes arvesse, et 1. septembril 2023 jõustus 20. aprillil 2023 vastu võetud meetmepakett, mille eesmärk on lihtsustada ja ühtlustada teatavate selliste ühinemiste läbivaatamise menetlusi, mis ei tekita konkurentsiprobleeme (C(2023)2400, C(2023)2401, C(2023)2402),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrust (EL) 2022/2560, mis käsitleb siseturgu moonutavaid välisriigi subsidiume¹¹,
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni kõnet olukorrast Euroopa Liidus¹²,
- võttes arvesse komisjoni 6. septembri 2023. aasta otsust pääsuvalitsejate määramise kohta digiturgude määruse alusel,
- võttes arvesse komisjoni 20. aprilli 2023. aasta rakendusmäärust (EL) 2023/914, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 802/2004¹³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni 23. jaanuari 2023. aasta Euroopa ühisdeklaratsiooni digidiiguste ja -põhimõtete kohta

⁷ EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1.

⁸ ELT L 123, 27.4.2004, lk 18.

⁹ ELT C 80, 18.2.2022, lk 1.

¹⁰ ELT C 36, 31.1.2023, lk 1.

¹¹ ELT L 330, 23.12.2022, lk 1.

¹² Euroopa Komisjon, „[Euroopa Liidu olukord](#)“, 13. september 2023.

¹³ ELT L 119, 5.5.2023, lk 22.

- digikümnendiks¹⁴,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 4. juuli 2023. aasta otsust kohtuasjas C-252/21¹⁵,
 - võttes arvesse 17. mai 2023. aasta dokumenti „DG COMP Code of good practices for a transparent, inclusive, faster design and assessment of IPCEIs“ (Konkurentsi peadirektoraadi üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide läbipaistva, kaasava ja kiirema kavandamise heade tavade juhend)¹⁶,
 - võttes arvesse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) 15. detsembri 2022. aasta aruannet reitinguagentuuride turuosa arvutamise kohta („Report on CRA Market Share Calculation“),
 - võttes arvesse komisjoni 27. aprilli 2004. aasta teatist mitteametlike suuniste kohta seoses Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikleid 81 ja 82 käsitlevate uute küsimustega, mis on üles kerkinud üksikjuhtumites (suuniskirjad)¹⁷;
 - võttes arvesse komisjoni 21. juuli 2023. aasta teatist „Suunised Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 kohaldatavuse kohta horisontaalkoostöö kokkulepete suhtes“¹⁸,
 - võttes arvesse komisjoni 25. septembri 2023. aasta otsust, millega keelatakse Flugo Group Holdings AB (edaspidi „eTravel“) kavandatav omandamine äriühingu Booking Holdings (edaspidi „Booking“) poolt,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁹,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A9-0427/2023),
- A. arvestades, et ELi konkurentsipoliitikal on oluline roll ühtsel turul tegutsemiseks õiglaste tingimuste loomisel, et kaitsta turge koondumise ja turuvõimu põhjendamatu kogunemise eest ning ergutada innovatsiooni ja majanduskasvu ettevõtjate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) jaoks ühtsel turul, edendades seeläbi tarbijate heaolu ning pakkudes tarbijatele ja ettevõtjatele rohkem valikuvõimalusi;
- B. arvestades, et tagada tuleb konkurentsipoliitika ja muude valdkondlike poliitikate tõhus koostoime; arvestades, et konkurentsipoliitika võib aidata parandada siseturu vastupanuvõimet, terviklikkust ja konkurentsivõimet ning saavutada Euroopa roheline kokkuleppe, digikompassi ning ELi lepingu artiklis 3 määratletud ELi eesmäärke;
- C. arvestades, et rahvusvaheline teabevahetus ja koostöö on väga olulised, et

¹⁴ ELT C 23, 23.1.2023, lk 1.

¹⁵ Euroopa Kohtu (suurkoja) 4. juuli 2023. aasta otsus kohtuasjas Meta Platforms Inc jt vs Bundeskartellamt, C-252/21, ECLI:EU:C:2023:537.

¹⁶ [DG COMP Code of good practices for a transparent, inclusive, faster design and assessment of IPCEIs](#).

¹⁷ ELT C 101, 27.4.2004, lk 78.

¹⁸ ELT C 259, 21.7.2023, lk 1.

¹⁹ Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, „[2022. aasta konkurentsipoliitika aruanne](#)“, 25. oktoober 2023.

koordineeritud viisil saavutada üleilmsed ja konkurentsipõhised võrdsed tingimused ning tulla toime kaksikülemineku, st digi- ja roheülemineku väljakutsetega;

- D. arvestades, et ülemaailmne geopoliitiline olukord nõuab vastutustundlikke ja konkurentsivõimelisi lahendusi ka konkurentsipoliitika valdkonnas; arvestades, et EL peaks kasutama kõiki tema käsutuses olevaid poliitilisi ja seadusandlikke vahendeid, et kaitsta siseturu terviklikkust ning vastupanu- ja konkurentsivõimet, arvestades konfliktide arvu suurenemist kogu maailmas, kaubanduspingeid konkureerivate riikide vahel, kliimakriisi, inflatsioonisurvet ja aeglast majanduskasvu; arvestades, et tuleb vähendada ELi kahjulikku sõltuvust kolmandatest riikidest ja ülemaailmsetest jõududest sellistes valdkondades, nagu energia, ravimid, tehnoloogia ja toorained;
- E. arvestades, et komisjon ja riiklikud konkurentsiasutused peavad tegutsema erapooletult ja objektiivselt, et säilitada ELi konkurentsipoliitika usaldusväärsus;
- F. arvestades, et ELi ühtse turu ülemaailmne tugevus ja tähtsus tuleneb selle sisemisest konkurentsivõimest ja kõigile võrdselt tagatud võrdsetest võimalustest;

Konkurentsi roll ja poliitiliste meetmete võtmine, et reageerida sõjale Ukrainas, USAs vastu võetud inflatsiooni vähendamise õigusaktile ja COVID-19 pandeemiast tingitud jätkuvatele probleemidele

1. kutsub komisjoni üles kaitsma ühtse turu terviklikkust; tuletab meelde, et USAs vastu võetud inflatsiooni vähendamise õigusaktile reageerimiseks võetavad meetmed ei tohi põhineda üksnes riigiabi kasutamisel, vaid ka äritegevuseks soodsamate tingimuste loomisel ning uuendatud konkurentsiraamistikul, mis tagab Euroopas investeerivatele ja ausalt konkureerivatele ettevõtetele kiiruse ja paindlikkuse ning samal ajal ELi kliimaeesmärkidest kinnipidamise;
2. võtab teadmiseks ajutise kriisi- ja üleminekuraamistiku ning riigiabi eeskirjade ajakohastamise, mis võimaldab investeerida rohe- ja digipöördesse; võtab teadmiseks vastavusklausli vastuvõtmise ja lisamise 2023. aastal; kutsub komisjoni üles vältima hoolikalt subsideerimisrallit soodustavate tingimuste loomist ning kasutama tema käsutuses olevaid vahendeid ebaõiglase subsideerimiskonkurentsi ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks; rõhutab, et igasugune riiklik lisatoetus peab olema sihipärane ja ajutine; on seisukohal, et riigiabi peaks olema kooskõlas ELi poliitikaeesmärkidega, nagu roheline kokkulepe ja Euroopa sotsiaalõiguste samm; kutsub komisjoni üles uurima tagasinõude mehhanismide ühtlustamatust liikmesriikides;
3. kutsub komisjoni üles tagama, et kõik ajutised riigiabi vahendid oleksid piisavalt sihipärased, et vältida ühtse turu killustumist;
4. rõhutab, et uudsete probleemide lahendamiseks on vaja rohkem avaliku ja erasektori investeeringuid; toonitab, et ELi eelarves peavad olema piisavad vahendid, et tegeleda selliste tulevikuprobleemidega, nagu siseturu killustatus, ELi tööstusstrateegia toetamine, ELi kriitilise sõltuvuse vähendamine ja avatud strateegilise autonoomia tagamine; rõhutab, et neid probleeme ei saa lahendada üksnes avaliku sektori kulutustega;
5. tuletab meelde, et killustatud lähenemisviis riigiabile võib luua ELi siseturul ebavõrdsed

tingimused, kuna kõigil liikmesriikidel ei ole toetuse andmiseks ühesugust eelarvepoliitilist manööverdamisruumi; nõuab seetõttu võimaliku moonutava mõju jälgimist ja avaliku sektori toetuse paindlikkuse kohaldamist üksnes ELi tasandil antava toetuse suhtes;

6. kutsub komisjoni üles uurima, kuidas inflatsioon mõjutab konkurentsi, luues ettevõtetele stiimulid teha konkurentidega koostööd hindade kooskõlastamiseks²⁰, ning selle tagajärgi turgudele ja tarbijate heaolule; rõhutab, et võimalike tagajärgedega tõhusaks tegelemiseks on vaja paremaid andmeid kasumi kohta, kuna Euroopa Keskpanga ja Rahvusvahelise Valuutafondi uuringud näitavad, et ettevõtete kasum on olnud oluline ajutine inflatsiooni tõukejõud; kutsub komisjoni üles koos riiklike konkurentsiasutustega tähelepanelikult jälgima konkurentsivastase tegevuse tagajärgi ja selle rolli inflatsiooni arengus; kordab, et komisjon peab elatuskalliduse kriisi lahendamiseks kasutama kõiki olemasolevaid konkurentsioiguse vahendeid;
7. peab kiiduväärseks mitme liikmesriigi²¹ konkurentsiasutuste algatusi võtta kasutusele uued turu-uuringute volitused, kui need ei põhjusta siseturu killustumist; kutsub komisjoni üles võtma kasutusele sarnase turu-uuringute vahendi, et vältida jõustamisalaseid puudujääke juhul, kui tavad esinevad ELis piiriüleselt, ning võtma vajaduse korral kasutusele sektoriüleised parandusmeetmed, et konkurentsivastase käitumise probleemiga tõhusalt tegeleda; tuletab meelde komisjoni algatust luua uus konkurentsivahend, mille eesmärk oli kõrvaldada ELi konkurentsieeskirjade ja sekkumisvahendite erinevused, et võidelda struktuursete konkurentsiprobleemidega turgudel; märgib, et uue konkurentsivahendi abil oleks komisjonil võimalik uurida konkurentsiprobleeme tervetes sektorites; kutsub komisjoni üles uut konkurentsivahendit uuesti hindama;
8. rõhutab, kui olulised on üleeuroopalist huvi pakkuvad tähtsad projektid, et rahastada riikidevahelisi suurprojekte ja viia ellu ELi strateegilised prioriteedid; võtab teadmiseks üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide erikriteeriumid, mille alusel analüüsitakse riigiabi kokkusobivust siseturuga; taunib asjaolu, et nõutavad pikad ja keerulised menetlused on VKEde jaoks sageli liiga koormavad; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et kõik teavitamised loetakse menetletuks hiljemalt kuue kuu jooksul; rõhutab, et üleeuroopalist huvi pakkuvatel tähtsatel projektidel peaks olema tõeline Euroopa lisaväärtus;
9. kutsub komisjoni üles hindama, kuidas ELi konkurentsipõhimõtted on mõjutanud üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamist, võttes arvesse ka COVID-19 kriisi ja elukalliduse tõusu; kutsub komisjoni üles hindama üldist huvi pakkuvate sotsiaalteenuste olukorda ja üldist majandushuvi pakkuvate teenuste maksuvabastust taskukohaste eluasemete puhul;
10. väljendab heameelt komisjoni suuniste üle ELi konkurentsioiguse kohaldamise kohta kollektiivlepingute suhtes, milles selgitatakse, et ELi konkurentsioigus ei takista füüsilisest isikust ettevõtjatel kollektiivläbirääkimistel osalemast; tuletab meelde, et füüsilisest isikust ettevõtjatel on sageli piiratud või olematu juurdepääs

²⁰ OECD, „[Competition and Inflation: OECD Competition Policy Roundtable Background Note](#)“, 2022.

²¹ Kreeka, Saksamaa.

kollektiivlääbirääkimistele, mis võib põhjustada ebakindlaid töötingimusi;

11. tuletab meelde konkurentsipoliitika ja siseturu lahutamatu seost, mis tuleneb ELi konkurentsipoliitikat reguleeriva ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 tekstist endast; tunneb heameelt, et komisjon on oma seadusandlikus ja poliitilises töös tunnistanud vajadust integreerida konkurentsipoliitika selle aluseks olevate siseturu eesmärkidega;
12. juhib tähelepanu vajadusele tegeleda tõhusalt turumoonutuste ja -tõrgete probleemiga ning suurendada konkurentsi, kõrvaldades olemasolevad põhjendamatud regulatiivsed tõkked ja vähendades tarbetut halduskoormust, et hõlbustada uute konkurentide turuletulekut;
13. rõhutab kohtuasjades C-555/21 (UniCredit Bank Austria) ja C-383/18 (Lexitor sp. z o.o.) tehtud Euroopa Liidu Kohtu otsuste asjakohasust, et tagada tarbijakrediiditurul võrdsed tingimused ja vältida sellel konkurentsimoonusi;

Konkurentsipoliitika jõustamine ja ülemaailmsed suundumused

14. peab kiiduväärseks komisjoni teadet, et ta algatab Hiina elektrisõidukite suhtes subsiidiumivastase uurimise vastavalt määrusele (EL) 2016/1037 kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed²²; rõhutab, kui oluline on välisriigi subsiidiume käsitlevate ELi õigusaktide, sealhulgas määruse (EL) 2022/2560 tõhus rakendamine, et leevendada ühtsele turule avalduvat potentsiaalselt moonutavat mõju; juhib tähelepanu ressursside nappusele, kuna komisjonis on selleks ainult kaheksa täisajaga töötajat;
15. kutsub komisjoni üles ajakohastama riigihanke-eeskirju, et tegeleda uute prioriteetide ja tegevusprobleemidega, eesmärgiga edendada keskkonnasäästlikumat tööstust ja Euroopa standardeid;
16. rõhutab, et ELi konkurentsieeskirjad peaksid aitama saavutada ELi lepingu artiklis 3 määratletud ELi eesmärki; rõhutab, et toodete õiglane hind ei ole mitte tarbija jaoks kõige madalam võimalik hind, vaid hind, mis võimaldab õiglast tasu kõigile tarneahela osalistele, toomata seejuures kaasa negatiivseid välismõjusid; rõhutab, et konkurentsipoliitika jõustamine tarbijate hüvanguks ei peaks hõlmama mitte ainult hinnataseme, vaid ka kestlikkusega seotud kaalutlusi ja mõju kodanike eraelu puutumatussele;
17. rõhutab Euroopa konkurentsivõrgustiku kesksel rollil Euroopa konkurentsiasutuste vahelise koostöö edendamise foorumina; kutsub komisjoni üles püüdma rahvusvahelisel tasandil jätkata konstruktiivset dialoogi ja koostööd; rõhutab, et vaja on suurendada koostööd konkurentsieeskirjade rikkumisi käsitlevate ja muude valdkondlike reguleerivate asutuste, näiteks andmekaitsega tegelevate reguleerivate asutuste vahel, et teostada järelevalvet ettevõtete andmete väärkasutamise üle ja takistada ettevõtjaid kasutamast tarbijaandmeid ebaõiglase konkurentsieelise saamiseks; tunneb heameelt riiklike pädevate asutuste asjakohase rolli üle digiturgude määruse reeglite ja riiklike

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1037 kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed, ELT L 176, 30.6.2016, lk 55.

seadusandlike algatuste jõustamisel, et võidelda suurte digiplatvormide konkurentsivastase käitumise vastu digisektoris; rõhutab sellega seoses, kui oluline on kooskõlastatud ja ühtne tegevus, mis ei kahjusta ei digiturgude määruse kohaldamist ega riigisiseste konkurentsireeglite kohaldamist digisektoris, nagu on sätestatud digiturgude määruse artikli 1 lõikes 6;

18. märgib, et globaliseerunud maailmas on rahvusvaheline koostöö konkurentsialaste õigusaktide tõhusa jõustamise tagamiseks hädavajalik; rõhutab, et kolmandate riikidega konkurentsipoliitika valdkonnas sihtotstarbeliste koostöölepingute sõlmimine võib konkurentsipoliitikat oluliselt tõhusamaks muuta; kutsub komisjoni üles suurendama konkurentsipoliitika mõju maailmas, eelkõige tugevdades koostööd ELi mittekuuluvate riikidega teise põlvkonna koostöölepingute alusel, mis võimaldavad konkurentsiasutuste vahel tõhusamat teabevahetust;
19. kutsub komisjoni üles kasutama tõendite hankimisel ulatuslikumalt lisavahendeid, nagu käitumis- ja finantsanalüüs, samuti kaasama konkurentsialaste õigusaktide jõustamisse suuremal määral andme-, arvuti- ja tehisintellektiteadlasi ning käitumisökonomeid;
20. võtab teadmiseks reitinguagentuuride jätkuvalt suure turukontsentratsiooni, arvestades, et kolme suurima reitinguagentuuri turuosa on üle 90 %²³; kordab vajadust suurendada sellel turul konkurentsi, et tagada erapooletus ja usaldus;
21. peab kahetsusväärseks Ernst & Youngi otsust lõpetada auditeerimis- ja nõustamistegevuse lahushoidmise protsess; märgib, et auditeerimis- ja nõustamistegevuse kombineerimine võib põhjustada huvide konflikte ja tugevdada kõigi suurde nelikusse kuuluvate ettevõtete turgu valitsevat seisundit; kutsub komisjoni üles uurima auditeerimis- ja nõustamistegevuse kombineerimist ning pakkuma võimaluse korral välja meetmed huvide konflikti ja turgu valitseva seisundi vältimiseks;

Ühinemiste kontrollimine

22. märgib, et idufirmade väljaostmine turgu valitsevate ettevõtjate poolt võib pärssida innovatsiooni ja lõpuks konkurentsi; rõhutab, kui oluline on, et komisjon pööraks suurt tähelepanu digisektoris konkurentsist vabanemise eesmärgil toimuvatele omandamistele, millest tuleb digiturgude määruse kohaselt teada anda, ning võtaks vajaduse korral otsustavaid meetmeid EÜ ühinemismääruse artikli 22 alusel;
23. tunneb heameelt ühinemisjuhtumeid käsitlevate komisjoni hiljutiste otsuste²⁴ üle; rõhutab, kui olulised on ühinemisotsuste puhul struktuurilised parandusmeetmed; märgib, et suurimad ja mõjukaimad veebiplatvormid mõjutavad kümnete tuhandete VKEde igapäevast tegevust; rõhutab, et omandamine ei saa kaasa tuua ettevõtte turgu valitseva seisundi tugevnemist hotelliturul, et ettevõtte saaks oma erinevaid teenuseid ristmüüa;
24. peab kiiduväärseks komisjoni algatust vaadata läbi oma teatis asjaomase turu määratluse kohta ning jääb ootama avaliku konsultatsiooni tulemusi; rõhutab, et kasutusele tuleb võtta dünaamilisem lähenemisviis, mis ulatub traditsioonilisest

²³ Euroopa Väärtipaberiturujärelevalve, „[Report on CRA Market Share Calculation](#)“, 15. detsember 2022.

²⁴ Euroopa Komisjon, „[Booking Holdings/Etraveli Group](#)“, 25. septembri 2023. aasta otsus.

läheneemisviisist kaugemale, eriti uute arenevate turgude puhul nagu digisektor, ja võtta arvesse pikaajalisemat visiooni, mis hõlmab ülemaailmset mõõdet ja potentsiaalset tulevast konkurentsi; taunib asjaolu, et varasemalt on komisjon asjaomase turu puhul mõnikord lähtunud liiga kitsast määratlusest, jättes seeläbi Euroopa ettevõtted ilma võimalusest globaliseerunud areenil tõhusalt konkureerida; toetab asjaolu, et komisjon võtab ühinemiste hindamisel senisest paremini arvesse võimalikku ebasoodsat konkurentsiolukorda, mille puhul laienemine lähiturgudele tugevdaks veelgi omandava äriühingu turgu valitsevat seisundit põhiturul;

25. peab murettekitavaks toiduainete tarneahela mõningates osades esinevat kaugeleulatuvat koondumist, mis kahjustab nii tarbijaid, põllumajandustootjaid, keskkonda kui ka bioloogilist mitmekesisust;
26. tuletab meelde, et EÜ ühinemismääruse kohaselt võivad liikmesriigid võtta asjakohaseid meetmeid selliste avalikku huvi pakkuvate küsimuste kaitseks, nagu kliimakaitse, kestlikkus ja õigusriik, ning palub, et komisjonile antaks sama võimalus, kui ta uurib koondumise mõju siseturule;

Monopolide- ja kartellidevastane võitlus

27. kutsub komisjoni üles kasutama paremini ära ajutiste meetmete vahendit, et teha lõpp igasugusele tegevusele, mis võiks tõsiselt konkurentsi kahjustada, eelkõige dünaamilistel ja kiiresti arenevatel turgudel, nagu digiturud;
28. peab kiiduväärseks uue lähenemisviisi kasutamist viimaste monopolidevastaste juhtumite menetlemisel, mille puhul komisjon näeb esmakordselt ja teatud tingimustel ette struktuurilised parandusmeetmed, et teha lõpp konkurentsivastasele tegevusele, eelkõige juhul, kui sama ettevõtja on aastate jooksul korduvalt praktiseerinud sama konkurentsivastast tegevust teistes turusegmentides; ergutab komisjoni sellega seoses jätkama selle lähenemisviisi kohaldamist, et tagada tõhus konkurentsieeskirjade täitmise järelkontroll;
29. kutsub komisjoni üles kiirendama monopolidevastaseid menetlusi, kehtestama menetlustele asjakohased tähtajad ja tagama otsuste tõhusa järelkontrolli, et vältida menetluste pikalevenimist, nagu on juhtunud Spotify puhul, kes esitas 2019. aastal Apple'i vastu kaebuse, mille suhtes ei ole vaatamata komisjoni esitatud vastuväidetele võetud konkreetseid meetmeid, et kõrvaldada Apple'i piirangud, mis takistavad rakenduste arendajatel oma kasutajatega vabalt suhelda;
30. peab kiiduväärseks, et käivitatakse algatus seoses turgu valitseva seisundi kuritarvitamist käsitlevate suunistega, mis koostatakse 2024. aastal ja võetakse vastu 2025. aastal, ning komisjoni lubadust kohaldada otsustavalt, tõhusalt ja kiiresti ELi toimimise lepingu artiklit 102 kuritarvituslikku laadi väljatõrjumispraktikate puhul; kutsub komisjoni üles sõnaselgelt kinnitama konkurentsieeskirjade mõjupõhist jõustamist ja eelkõige majanduslike tõendite esitamise vajadust asjakohastel juhtudel; nõuab, et turujõu ärakasutamisel põhineva kuritarvitamise (ülemäära kõrged hinnad ja ebaõiglased tingimused) hindamisel võetaks arvesse tarbijate haavatavust;
31. võtab teadmiseks ametliku uurimise algatamise seoses võimaliku konkurentsivastase tegevusega juhul, kui pääsuvalitseja seob või komplekteerib suhtlus- ja

koostööplatvormi oma domineeriva ja populaarse tarkvaraga²⁵; kutsub komisjoni üles hoolikalt hindama juurdepääsuõigusi, mida pääsuvalitseja asjaomastele ettevõtetele ühepoolset pakub, et nad võtaksid arvesse turuosaliste muresid seoses uute ja olemasolevate kasutajatega, samuti koostalitlusvõime ja hinnakujunduse küsimusi;

32. nõuab tõhusaid õiguskaitsevahendeid, mis võivad eeldada paremat täitevasutuste vahelist koordineerimist ja ulatuslikumat dialoogi kolmandate osapooltega, samuti asjakohast järelevalvet; tuletab meelde, et pääsuvalitsejatena määratletud ettevõtjate suhtes on varem tehtud monopolidevastaseid otsuseid, mis ei ole toonud kaasa tulemuslikke muutusi käitumises, eelkõige seoses enda ettevõtte eelistamisega digiturgudel; kutsub komisjoni üles kasutama viimase abinõuna paremini struktuurilisi parandusmeetmeid; kordab üleskutset komisjonile teha lõpp käitumuslike õiguskaitsevahendite ülimuslikkusele ELi õiguses;
33. kordab oma üleskutset komisjonile tegeleda territoriaalsete tarnepiirangute konkurentsivastase mõjuga, et tagada täielikult toimiv ühtne turg ja kasutada ära selle võimalik kasu tarbijatele;
34. kordab oma üleskutset komisjonile jätkata aktiivset järelevalvet ja kõrvaldada põhjendamatud asukohapõhised tõkestused ja muud piiriülese e-kaubanduse piirangud ning võtta kasutusele tarbijakeskne lähenemisviis, mis võimaldab tarbijatele kogu ELis ligipääsu suuremale toote- ja teenusevalikule;

Digiajastu konkurentsipoliitika

35. peab kiiduväärseks kuue pääsuvalitseja – Alphabet, Amazon, Apple, ByteDance, Meta ja Microsoft²⁶ – määramist digiturgude määruse alusel 22 põhiplatvormiteenuse jaoks, nelja ümberlukkamist käsitlevat turu-uuringut ja digiturgude määruse artikli 3 lõike 8 kohast esimest turu-uuringut; ergutab komisjoni võtma viivitamata vastu delegeeritud õigusakte, et laiendada kohaldamisreegleid või täpsustada digiturgude määruse artiklites 5, 6, 7 ja 12 sätestatud kohustuste täitmise korda; kutsub komisjoni üles enne 6. märtsi 2024 hoolikalt hindama, kas pääsuvalitsejad täidavad digiturgude määrusest tulenevaid kohustusi, ning küsima kolmandatelt osapooltelt tagasisidet selle kohta, kas pääsuvalitsejate pakutavad nõuetele vastavuse tagamise lahendused toovad kaasa õiglasemad ja konkurentsile avatumad digiturud; kutsub komisjoni üles tagama, et pääsuvalitsejate poolt oma platvormide turvalisuse ja terviklikkuse tagamiseks võetud meetmeid, mis võivad mõjutada digiturgude määruse täitmist, auditeeriks sõltumatud kolmandad osapooled ning et auditid ei põhineks üksnes pääsuvalitsejate enda tehtud hindamistel;
36. juhib tähelepanu, et komisjoni uuringus digireklaami hiljutiste arengute mõju kohta privaatsusele, kirjastajatele ja reklaamijatele jõutakse järeldusele, et isikuandmete ulatuslik kogumine ja töötlemine reklaami eesmärgil ning läbipaistmatuse puudumine

²⁵ Euroopa Komisjon, „[Antitrust: Commission opens investigation into possible anticompetitive practices by Microsoft regarding Teams](#)“, 27. juuli 2023.

²⁶ [Vt digiturgude määrust käsitlevad ametlikud otsused](#) 100044, 100040, 100035, 100027, 100026, 100025, 100024, 100020, 100018, 100017, 100016, 100013, 100011.

digireklaami turul võivad soodustada reklaamipettust²⁷; kutsub komisjoni üles vastavalt uuringu soovitudele täiendavalt analüüsima seadusandlikke võimalusi tulevikus poliitiliste meetmete võtmiseks, sealhulgas struktuuriliste parandusmeetmete kehtestamist konkurentsivastase käitumise käsitlemiseks, täiendades sellega seoses digiturgude määrust ja digiteenuste määrust²⁸;

37. võtab teadmiseks turu-uuringud Microsofti Edge'i ja Bingi²⁹ ning Apple'i iOS-i ja iMessage'i³⁰ kohta, et hinnata nende rolli pääsuvalitsejana ja kindlat turupositsiooni vastavalt otsusele määrata Apple ja Microsoft digiturgude määruse alusel pääsuvalitsejateks; rõhutab, et iMessage on vaikumisi kõigis iOS-seadmetes, millel on rohkem kui 144 miljonit kasutajat; rõhutab nutitelefonide rolli olulise isikliku ja töövahendina; rõhutab, et hetkel domineerivad turul kaks operatsioonisüsteemi, mille sõnumiteenused omavahel ei ühildu, mis piirab kasutajate ja ettevõtete võimalust vabalt ühest süsteemist teise liikuda ning omavahel sujuvalt suhelda olenemata operatsioonisüsteemist, mis on põhimõtteliselt vastuolus digiturgude määruse mõtte ja sõnastusega; kutsub seetõttu komisjoni üles uurimist ja tulemuslikku rakendamist kiirendama, et kõik saaksid kiiremas korras kasu koostalitlusvõimelisest sõnumivahetusest;
38. võtab teadmiseks Euroopa Liidu Kohtu otsuse kohtuasjas *Meta vs. Bundeskartellamt*, milles kinnitatakse riiklike konkurentsiasutuste pädevust jõustada andmekaitse-eeskirju konkurentsidiiguse alusel; juhib tähelepanu, et Euroopa Liidu Kohus kinnitab, et isikuandmete kaitse on turgu valitseva seisundi kuritarvitamise uurimisel oluline kaalutlus ning seab nõuded inimeste isikuandmete kasutamisele suunatud reklaamis; ergutab konkurentsiasutusi uurima isikuandmete kaitse üldmääruse³¹ rikkumisi ja andmekaitseasutusi karistama selliste rikkumiste eest;
39. võtab teadmiseks Bundeskartellamti ja Alphabet Inc.-i käsitleva menetluse järeldused, tänu millele saavad Google'i kasutajad paremini valida, kuidas Google nende andmeid töötleb; kinnitab, et ELi tarbijatel peab olema võimalik valida, kas nad lubavad oma isikuandmeid koguda ja teenuste vahel töödelda; ergutab komisjoni jätkama jõustamismeetmete koordineerimist ja tegema koostööd riiklike konkurentsiasutustega, et hõlbustada konkurentsialaste õigusaktide ja digiturgude määruse tõhusat koosmõju, eriti seoses digiturgude määruse nn lisakohustustega;
40. juhib tähelepanu, et esemevõrk on kasvav turg; juhib lisaks tähelepanu, et nutikoduseadmed, nagu robotolmuimejad, on oluline tarbijaandmete allikas; märgib, et ühinemised ja omandamised selles sektoris võivad konkurentsi kõvasti kahjustada; kutsub komisjoni üles lisama andmed turujõu allikana kõnealuse sektori ühinemiste ja omandamiste hindamisel, eriti kui tegemist on suurte väljakujunenud tehnoloogiaettevõtetega; nõuab lisaks, et vajaduse korral kehtestataks tingimused

²⁷ Euroopa Komisjon, „Study on the impact of recent developments in digital advertising on privacy, publishers and advertisers“, lk 263–264.

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ, ELT L 277, 27.10.2022, lk 1.

²⁹ Digiturgude määrust käsitlev otsus 100015, otsus 100028 ja otsus 100034.

³⁰ Digiturgude määrust käsitlev otsus 100047 ja otsus 100022.

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus), ELT L 119, 4.5.2016, lk 1.

andmete kasutamiseks;

41. peab kahetsusväärseks, et pääsuvalitsejate nimekirjas ei ole pilveteenuste osutajaid; kutsub komisjoni üles kaaluma selles valdkonnas turu-uuringute (kvalitatiivse hindamise) algatamist vastavalt digiturgude määruse artikli 3 lõikele 8, võttes eelkõige arvesse kontsentreeritud turustruktuuri ja kahjulikke konkurentsivastaseid tavasid, millele on tähelepanu juhtinud liikmesriikide konkurentsiasutused; rõhutab, et Euroopa pilvandmetöötamise turul domineerivad mõned väga suured osalejad; kutsub komisjoni üles tagama, et määratletud on kõik abikõlblikud teenused, et taastada õiglane ja võrdne konkurents Euroopa pilvandmetöötamise turul;
42. kutsub komisjoni üles hindama vajadust algatada digiturgude määruse artikli 19 alusel turu-uuring, et lisada digiturgude määruse artikli 2 lõike 2 alusel uusi põhiplatvormiteenuste kategooriaid, võttes arvesse uusimaid tehnoloogilisi arenguid, mille tulemusel võivad välja kujuneda uut liiki teenused, mis ei kuulu olemasolevatesse kategooriatesse, nagu generatiivne tehisintellekt; tunnistab, et generatiivse tehisintellekti loodud uusi funktsioone saab integreerida olemasolevatesse digiteenustesse, näiteks veebiotsingumootoritesse, ning need saab lisada olemasolevasse põhiplatvormiteenuste loetellu, mis võib tugevdada olemasolevate pääsuvalitsejate positsiooni;
43. võtab teadmiseks G7 konkurentsiasutuste ühisavalduse konkurentsi ja tehisintellekti kohta, milles rõhutatakse koostöö tähtsust konkurentsi edendamisel digiturgudel³²; kutsub komisjoni üles olema valvas tehisintellekti arendamisega seotud koostöölepingute suhtes, et sellised koostöölepingud ei oleks potentsiaalselt varjatud ühinemised või konkurentsist vabanemise eesmärgil toimuvad omandamised;
44. kordab, et digiturgude määramisel on konkurentsiraamistikust erinev õiguslik alus; rõhutab, kui oluline on konkurentsialaste õigusaktide tagantjärele jõustamise ja digiturgude määruse eelneva jõustamise tõhus kooseksisteerimine, kuna need on vastastikku täiendavad; rõhutab vajadust tagada piisavad inimressursid ja sünergia eeskirjade tõhusaks rakendamiseks ning vältida olemasolevate struktuuride ja meetmete kattumist või dubleerimist;
45. juhib tähelepanu, et EL vajab tulevikus ühenduvuse tagamiseks taristut ja investeeringuid; kutsub komisjoni üles kaaluma telekommunikatsioonituru praeguse konkurentsitava läbivaatamist, et hõlbustada täielikult integreeritud telekommunikatsiooniteenuste ühtse turu loomist; märgib, et turu konsolideerimine võib olla ainus viis vältida taristu osade müümist ELi-väliste välismaistele ettevõtetele ja konkureerida tõhusalt kogu maailmas; juhib tähelepanu, et selle sektori kasv Euroopas on viimase kümne aasta jooksul olnud väga aeglane ja selle peamine põhjus on killustatus; tunneb sellega seoses heameelt volinik Bretoni teadaande üle, et komisjon valmistab ette uut digivõrkude määruse ettepanekut, et käsitleda turu killustatust, meelitada ligi investeeringuid ning tagada turvaline telekommunikatsioonitaristu ja innovatsioon tarbijatele lisakulusid tekitamata ja kahjustamata turul kõigi osalejate vahelist ausat konkurentsi;
46. märgib murega, et pääsuvalitsejad, kes saavad konkurentide ees andmealase eelise,

³² G7 Hiroshima tippkohtumine, „[Compendium of approaches to improving competition in digital markets](#)“, 8. november 2023.

võivad saavutada kriitilisi mastaabisäaste, mis kallutavad konkurentsitasakaalu digiturgudel veelgi enam nende kasuks ja pärsivad innovatsiooni;

47. rõhutab, et kui tehakse otsuseid digitaalsete ühinemiste ja omandamiste kohta, tuleks isikuandmetest varasid käsitleda ja hinnata samamoodi nagu muud traditsioonilist vara; rõhutab lisaks, et andmete konsolideerimine tänu ühinemistele ja omandamistele võib valitsevat seisundit veelgi tugevdada;

Maksustamine

48. taunib teatavate liikmesriikide agressiivse maksuplaneerimise ja maksusüsteemide moonutatavat mõju ausale konkurentsile, kuna need võivad pärssida innovatsiooni ja ohustada turgude konkurentsivõimet, eriti VKEde jaoks; nõuab, et äriühingud, kes kasutavad maksustamise vältimiseks ELi-väliseid maksuparadiise, jäetaks kõrvale riigihankemenetlustest ja ilma riigiabi saamise võimalusest, kuna need ettevõtted konkureerivad ebaõiglastel tingimustel ettevõtetega, mis ei asu maksuparadiisides; peab kiiduväärseks komisjoni 14. juuli 2020. aasta soovitus mitte anda rahalist toetust maksuparadiisidega seotud ettevõtetele, kaitstes nii ausaid maksumaksjaid;
49. palub komisjonil uurida võimalust määrata trahv riikidele, kes rikuvad ELi riigiabi eeskirju; ergutab komisjoni jätkama liikmesriikide maksuotsuste tegemise tavade uurimist;
50. võtab teadmiseks asepresident Šefčoviči ja volinikukandidaat Hoekstra lubaduse algatada arutelu fossiilkütuste toetuste järkjärgulise kaotamise üle; tuletab meelde oma nõudmist rakendada konkreetseid poliitikameetmeid, ajakavasid ja meetmeid, et kaotada maksumeetmete kaudu võimalikult kiiresti järk-järgult fossiilkütuste toetused;
51. tunneb heameelt komisjoni valvsuse üle riigiabi eeskirjade jõustamisel maksustamise valdkonnas;
52. peab samas siiski kahetsusväärseks, et Euroopa Liidu Kohus on tühistanud mitu hiljutist komisjoni otsust, mis käsitlevad kõrgetasemelisi konkurentsijuhtumeid maksustamise valdkonnas; kutsub komisjoni üles oma konkurentsipoliitika juhtumeid põhjalikumalt ette valmistama, et neid saaks kohtus kaitsta; märgib murega, et trahvide tühistamine ja viivise tagasiulatuv maksmine tühistatud juhtumite korral on ELi jaoks ühtlasi eelarverisk;

Parlamendi kaasamine

53. rõhutab, et parlamendil peaks konkurentsipoliitika kujundamisel olema aktiivne roll ning parlamenti tuleks töö- ja eksperdirühmade tegevusse ulatuslikumalt kaasata; on seisukohal, et parlamendi õigust sekkuda konkurentsioigusega seotud kohtumenetlustesse tuleks sagedamini kasutada;
54. kutsub konkurentsipoliitika eest vastutavat volinikku üles hoidma tihedat sidet parlamendi pädeva komisjoni ja selle konkurentsiküsimuste töörühmaga;

o

o o

55. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele ja konkurentsiasutustele.

SELETUSKIRI

Tegu on konkurentsipoliitika 2023. aasta aruandega.

**LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD,
KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI**

Vastavalt kodukorra I lisa artiklile 8 kinnitab raportöör, et ta sai raporti koostamisel enne selle komisjonis vastuvõtmist sisendmaterjali järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik
BEUC
CloudFare
Google
Salesforce
Kelkoo Group
Forward Global
OVHCloud
CISPE
Mozilla
ETNO

Eespool esitatud loetelu koostamise eest vastutab ainuisikuliselt raportöör.

25.10.2023

SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI KIRI

Irene Tinagli
Esimees
Majandus- ja rahanduskomisjon
BRÜSSEL

Teema: arvamus konkurentsipoliitika 2023. aasta aruande kohta (2023/2077(INI))

Austatud esimees

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile tehti kõnealuse menetluse raames ülesandeks esitada arvamus Teie komisjonile. Komisjon otsustas 23. mai 2023. aasta koosolekul esitada arvamuse kirja vormis.

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon arutas küsimust oma 25. oktoobri 2022. aasta koosolekul. Sellel koosolekul¹ otsustas komisjon paluda vastutaval majandus- ja rahanduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud.

Lugupidamisega

Anna Cavazzini

¹ Lõpphääletuse ajal olid kohal: Anna Cavazzini (esimees), Andrus Ansip (aseesimees), Maria Grapini (aseesimees), Alex Agius Saliba, Pablo Arias Echeverría, Laura Ballarín Cereza, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Deirdre Clune, Geoffroy Didier, Malte Gallée, Claude Gruffat, Svenja Hahn, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Maria-Manuel Leitão-Marques, Antonius Manders, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, René Repasi, Catharina Rinzema, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Dominik Tarczyński, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann, Stéphanie Yon-Courtin, Eric Minardi (koduorra artikli 209 lõige 7 kohaselt).

ETTEPANEKUD

1. tuletab meelde konkurentsipoliitika ja siseturu vahelist lahutamatu seost, mis tuleneb ELi konkurentsipoliitikat reguleerivate aluslepingu artiklite (Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 101 ja 102) tekstist endast; väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjon on oma seadusandlikus ja poliitilises töös tunnistanud vajadust integreerida konkurentsipoliitika selle aluseks olevate siseturu eesmärkidega; märgib sellega seoses, et juhtiva asepresidendi Vestageri eessõna komisjoni 2022. aasta konkurentsiaruandele (COM(2023) 184) algab ühtse turu 30. aastapäevast;
2. tuletab lisaks meelde konkurentsipoliitika põhjanevat suunitlust ühtse turu tugevdamisele ja ettevõtjate võimestamisele, et edendada rohe- ja digipööret; tuletab meelde, et konkurentsipoliitika eesmärk on säilitada vaba, õiglase ja tulemusliku konkurentsiga avatud turumajandus, mis soodustab ressursside tõhusat jaotamist, et suurendada tarbijate heaolu mitte ainult taskukohaste hindade pakkumise ning uuenduslike ja säästvamate toodete ja teenuste suurema valiku, vaid ka kvaliteetsema tootmise kaudu, tagades tarbijakaitse kõrge taseme;
3. juhib tähelepanu vajadusele tegeleda tõhusalt turumoonutustega ja suurendada konkurentsi, kõrvaldades olemasolevad põhjendamatud regulatiivsed tõkked ja vähendades tarbetut halduskoormust, et hõlbustada uute konkurentide turuletulekut; rõhutab, et suurenenud konkurents tooteturul koos põhjendamatute regulatiivsete tõkete kõrvaldamisega vähendab kasumimarginaale ja hinnataset;
4. on seisukohal, et konkurentsieeskirjad peaksid olema kooskõlas kestliku ja õiglase ülemineku üldeesmärkidega, sealhulgas toetades Euroopa roheline kokkuleppe ja Pariisi kliimakokkuleppe eesmärke;
5. tuletab meelde digiturgude määruse¹ ja digiteenuste määruse² hiljutist vastuvõtmist, mis on oluline samm ühtlustatud, õiglase ja konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu väljakujundamisel;
6. kordab vajadust digiturgude õigusakti täieliku ja õigeaegse rakendamise järele, et kasutada ära võimalused, mida avatud turud võivad pakkuda ettevõtjatele ja tarbijatele; julgustab sellega seoses komisjoni pöörama erilist tähelepanu artikli 7 kohaste pääsuvalitsejate koostalitlusvõime alaste kohustuste täielikule ja õigeaegsele jõustamisele, sealhulgas võimalusele laiendada selle sätte kohaldamisala sotsiaalvõrgustike teenustele, nagu on ette nähtud digiturgude määruse läbivaatamisklauslis; ootab pääsuvalitsejate määramise protsessi läbipaistvat ja edukat lõpuleviimist mitte ainult artikli 3 lõikes 2 sätestatud kvantitatiivsete kriteeriumide alusel, vaid ka artikli 3 lõikes 8 sätestatud kvalitatiivse hinnangu alusel;
7. kutsub komisjoni üles kavandama juba praegu digiturgude määruse artikli 19 kohase turu-uuringu algatamist, et uurida, kas digisektoris on uusi teenuseid, mis tuleks lisada digiturgude määruse artikli 2 lõike 2 loetellu, võttes arvesse viimaseid tehnoloogilisi arenguid; julgustab komisjoni võtma peagi vastu delegeeritud õigusakte, et laiendada kohaldamise korda või täpsustada artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud kohustuste täitmise korda, nagu on sätestatud

¹ Määrus (EL) 2022/1925.

² Määrus (EL) 2022/2065.

digiturgude määruse artiklis 12, võttes arvesse ka viimase aasta jooksul korraldatud seminaridest saadud kogemusi;

8. tunnustab sellega seoses komisjoni seni tehtud märkimisväärset tööd rakendamiseks vajalike vahendite eraldamisel; rõhutab siiski, et komisjon peab kiiresti kasutama võimalikult palju rahalisi ja inimressursse, et tagada digiturgude määruse edukas rakendamine;

9. väljendab heameelt selle üle, et hiljuti võeti vastu delegeeritud õigusakt, milles määratakse kindlaks digiteenuste määruse kohased väga suured digiplatvormid ja väga suured otsingumootorid; rõhutab, et sellised platvormid ja otsingumootorid peavad tuvastama, analüüsima ja hindama süsteemseid riske ning kehtestama tõhusad leevendusmeetmed; julgustab komisjoni pöörama erilist tähelepanu nende nõuete jõustamisele koos digiteenuste määruse kui terviku jõustamisega;

10. rõhutab, et komisjon peab jätkama põhimõttelise lähenemisviisina digitaalse ühtse turuga seotud konkurentsieeskirjade aktiivse jõustamise poliitikat, mis on äärmiselt oluline selleks, et tarbijad tunneksid selliste oluliste turgude eeliseid suurema valiku ja madalamate hindade näol ning ettevõtete konkurentsivõime suurendamisel; väljendab sellega seoses heameelt selle üle, et komisjon on viimastel aastatel tegelenud aktiivselt mitme digiturgude osalejaga, kuigi mõnikord võtab otsustusprotsess nii uute uurimiste algatamiseks kui ka avatud uurimiste lõpetamiseks liiga kaua aega; nõuab konkurentsieeskirjade sellise jõulise ja erapooletu jõustamise jätkamist ning algatatud täitemenetluste võimalikult kiiret lõpuleviimist, pöörates erilist tähelepanu konkurentsi täielikule säilitamisele ELi digiturgudel;

11. rõhutab samuti, et komisjon peab koordineerima oma käimasolevat jõustamist seoses digiturgudega vastavalt aluslepingus sätestatud traditsioonilistele konkurentsieeskirjadele, s.o Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 101 ja 102, mis kujutavad endast järeltäitmist, kusjuures eelnev jõustamine samade turgude suhtes on praegu võimalik digiturgude määruse alusel, eriti nendes turuvaldkondades, mis ei kuulu (veel) määruse kohaldamisalasse; nõuab, et komisjon oleks sellega seoses valvas seoses erinevate jõustamisviiside õiguslike tagajärgedega ning tagaks oma lähenemisviisi sidususe seoses poliitiliste tulemuste ja jõustamise tugevusega kõigis valdkondades;

12. kutsub komisjoni üles tugevdama ühinemiskontrolli eeskirju, mis käsitlevad nn ülimat omandamist, et tagada Euroopa VKEdele ja majandusele tervikuna võrdsed tingimused; lisab, et erilist tähelepanu tuleks pöörata koondumisest tuleneva andmete koondumise mõjule eraelu puutumatusse ja andmekaitsele; nõuab tungival, et komisjon võtaks digiturgude ja võimupositsioonide määratlemisel arvesse eespool nimetatud tegureid ja mitterahalisi tegureid;

13. kordab lisaks üleskutset komisjonile jätkata piiriüleste internetimüükide puhul õigustamatu asukohapõhise ja muude piiramiste jälgimist ja kõrvaldamist, lähtudes kesksest tarbijasõbralikust lähenemisviisist, mis võimaldab tarbijatele kogu ELis ligipääsu suuremale toote- ja teenusevalikule;

14. väljendab heameelt uue lähenemisviisi üle viimaste monopolidevastaste juhtumite puhul, kus komisjon näeb esimest korda ja teatavatel tingimustel ette struktuursete parandusmeetmete kehtestamise konkurentsivastase tegevuse peatamiseks, eriti kui sama ettevõtja on aastate jooksul kõnealust konkurentsivastast tegevust teistes turusegmentides korranud; julgustab sellega seoses komisjoni jätkama selles suunas tõhusat konkurentsieeskirjade täitmist

järeelkontrolli;

15. kordab üleskutset komisjonile tegeleda territoriaalsete tarnepiirangute konkurentsivastase mõjuga, et tagada täielikult toimiv ühtne turg ja kasutada ära selle võimalik kasu tarbijatele; kordab, et sellised piirangud võivad esineda eri kujul, näiteks võidakse keelduda tarnimast teatavaid tooteid või teenuseid, ähvardada katkestada teatavale turustajale suunatud tarned, piirata müügile jõudvaid koguseid, eristada seletamatult tootevalikut ja hindu ELi liikmesriikides või piirata keelevelikuid toote pakendil; tuletab meelde, et toodete diferentseerimine ja hinnadiskrimineerimine ei kujuta endast automaatselt territoriaalseid tarnepiiranguid ning kui need on kooskõlas kohaldatava liidu õigusega, võivad need põhineda mõistlikel ja põhjendatud tavadel või äriotsustel;

16. tuletab üldiselt meelde vajadust eraldada igal aastal ja pidevalt piisavalt avaliku sektori vahendeid ja tagada juurdepääs taskukohasele erasektori rahastamisele, et tagada ühtse turu programmi³, sealhulgas selle konkurentsipoliitika komponendi eesmärkide täitmine, nimelt siseturu toimimise parandamine ning kodanike, tarbijate ja ettevõtjate, eelkõige VKEde kaitsmine ja võimestamine;

17. märgib, et 2022. aasta märtsis võttis komisjon vastu ajutise kriisiraamistiku, mida on nüüd pikendatud 2023. aasta lõpuni, et vähendada Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja negatiivset sotsiaalset ja majanduslikku mõju ELile; kutsus komisjoni üles jälgima tähelepanelikult kõiki selles valdkonnas toimuvaid arenguid ja hindama, kas riigiabi eeskirjades on vaja teha täiendavaid ajutisi muudatusi, tagades samal ajal, et need ajutised meetmed ei tekitaks siseturul püsivaid moonutusi;

18. märgib, et nagu komisjon tunnistab, nõuab 2030. aasta heitkoguste vähendamise eesmärgi saavutamiseks vajalikus mahus investeringute mobiliseerimine teatavatel asjakohastel juhtudel riigiabi andmist; kutsus seetõttu komisjoni üles viima riigiabi eeskirjad vastavusse ELi püüdega vähendada CO₂ heidet, seda eriti energiasüsteemi ümberkujundamises; taunib asjaolu, et üldjuhul ei kaasne riigiabi heakskiiduga keskkonnanahoidlikkuse tingimusi; nõuab, et riigiabi eeskirjad viidaks kooskõlla kestliku ja õiglase ülemineku üldiste eesmärkidega;

19. rõhutab, et konkurentsieeskirjad üldist majandushuvi pakkuvate teenuste valdkonnas peaksid kaitsma kodanike juurdepääsu põhilistele avalikele teenustele; tuletab meelde vajadust paremini suunatud riigiabi järele üldist majandushuvi pakkuvate teenuste valdkonnas, sealhulgas energeetika, transpordi, telekommunikatsiooni, tervishoiu ja elamumajanduse jaoks;

³ Määrus (EL) 2021/690.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	4.12.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 36 -: 0 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Gilles Boyer, Jonás Fernández, Claude Gruffat, Michiel Hoogeveen, Stasys Jakeliūnas, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Pedro Marques, Csaba Molnár, Caroline Nagtegaal, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Paul Tang, Irene Tinagli, Stéphanie Yon-Courtin
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Herbert Dorfmann, Eider Gardiazabal Rubial, Eugen Jurzyca, Martine Kemp, René Repasi, Laurence Sailliet, Eleni Stavrou
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Christophe Clergeau, Ibán García Del Blanco, Ska Keller, Andrius Kubilius, Pierre Larroutourou, Morten Løkkegaard, Pernille Weiss

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

36	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Denis Nesci, Dorien Rookmaker
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Herbert Dorfmann, Martine Kemp, Andrius Kubilius, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Laurence Sailliet, Eleni Stavrou, Pernille Weiss
Renew	Gilles Boyer, Morten Løkkegaard, Caroline Nagtegaal, Eva Maria Poptcheva, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Christophe Clergeau, Jonás Fernández, Ibán García Del Blanco, Eider Gardiazabal Rubial, Aurore Lalucq, Pierre Larrourou, Pedro Marques, Csaba Molnár, Evelyn Regner, René Repasi, Alfred Sant, Paul Tang, Irene Tinagli
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Ska Keller, Philippe Lamberts

0	-

1	0
ECR	Eugen Jurzyca

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu